

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія держави і права України

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 1 вересня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни.
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія держави і права України
Викладач	Сворак Степан Дмитрович, д.ю.н., професор кафедри теорії та історії держави і права; Присташ Лідія Тихонівна, к.ю.н., доцент кафедри теорії та історії держави і права
Контактний телефон викладача	Сворак Степан Дмитрович (0342) 59-61-33 Присташ Лідія Тихонівна (0342) 59-61-33
E-mail викладача	Сворак Степан Дмитрович stepan.svorak@pnu.edu.ua Присташ Лідія Тихонівна lidiya.prystach@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kttidip.pnu.edu.ua/hrafik-individualnoi-roboty/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни <i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є історія виникнення, змін і розвитку типів та форм держави і права, а також конкретних державних органів і правових інститутів народів, що населяли і населяють територію України. Історія держави і права України вивчає політичні та правові інститути практично аж до сьогодення, допомагаючи певною мірою зрозуміти сутність чинного права, негативні та позитивні сторони.</i> <i>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</i> <i>1. Держава і право України у феодальний період.</i> <i>2. Держава і право України в Новий період.</i> <i>3. Держава і право України в Новітній період.</i> <i><u>Історія держави і права України є однією з правових дисциплін, яку вивчають на першому курсі. Вона охоплює розвиток усіх галузей права, всі аспекти еволюції держави, її механізм, форму державної єдності та ін.</u></i> <i><u>Навчальна дисципліна «Історія держави і права України» є своєрідним вступом до спеціальних юридичних дисциплін (конституційне, цивільне, трудове, кримінальне, процесуальне право та ін.) і ґрунтовного їх вивчення, у тому числі глибокий аналіз важливих законодавчих актів, що потрібне не лише для підвищення якості історико – правової підготовки студентів та їх загальної правової культури, але й для всебічного глибокого усвідомлення галузей діючого права. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: підручники, посібники, документи і нормативні матеріали, енциклопедичні і довідкові видання, спеціальна література з окремих проблем історії держави і права України.</u></i>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія держави і права України» є ознайомлення студентів з проблемами розвитку і еволюції держави і права на території України. Основними цілями вивчення навчальної дисципліни «Історія держави і права України» є набуття студентами знань та розуміння досвіду минулого, пізнання і використання закономірностей суспільного розвитку.	
4. Результати навчання (компетентності) Загальні компетентності: Здатність до абстрактного мислення, аналізу джерел права, механізмів державної влади в різні історичні періоди становлення і розвитку української держави, української державної традиції в цілому та впливу на її формування міжнародного та	

європейського права.			
Навички використання інформаційних технологій в процесі вивчення та застосування історико-правових матеріалів.			
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з історії держави і права України.			
Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.			
Фахові компетентності:			
Здатність застосовувати знання з Історії держави і права України і розуміння її ролі у суспільстві.			
Знання і розуміння причин та наслідків формування правових та державних інститутів в різні історичні періоди української держави.			
Здатність до критичного та системного аналізу державно-правових явищ в історії держави і права України і застосування набутих знань у професійній діяльності.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		14	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		8	
самостійна робота		158	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	081 Право	1	нормативний
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Модуль І. Держава і право України у феодальний період			
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Періодизація курсу, його значення на сучасному етапі розбудови України. Становлення і розвиток держави і права Київської Русі.		2	2 10
Тема 2. Суспільно-політичний лад і право Галицько-Волинського князівства		-	- 10
Тема 3. Суспільно-політичний лад і право на українських землях у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої		2	2 10
Тема 4. Суспільно-політичний лад і право Козацько-гетьманської держави (сер. XVII - кін. XVIII ст.).		-	- 10
Модуль II. Держава і право України в Новий період.			
Тема 5. Суспільно-політичний лад і право західноукраїнських земель у складі Австрії та Австро-Угорщини		2	2 10
Тема 6. Суспільно-політичний лад і право України у другій половині XIX ст.		2	- 10
Модуль III. Держава і право України в Новітній період.			
Тема 7. Суспільно-політичний лад і право у період Відродження Української держави (1917-1920РР.)		2	2 18
Тема 8. Суспільно-політичний лад і право Західноукраїнської народної республіки (1918-1923 РР.)		2	- 10
Тема 9. Утворення СРСР та зміни у суспільно-політичному житті України		2	- 18
Тема 10. Вхідження Західної України та Північної Буковини до складу України (1939-1940 РР.)		-	- 10

Тема 11. Зміни у державному апараті та праві України в роки Другої Світової війни (1941-1945 РР.)	-	-	10
Тема 12. Організація і діяльність органів народної влади в Закарпатті (1944-1945 РР.)	-	-	10
Тема 13. Розпад СРСР та відродження Української, суверенної, незалежної, соборної держави	-	-	10
ЗАГ.:	14	8	158
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання <i>навчальної дисципліни</i> є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами письмової домашньої контрольної роботи. Кожен студент відповідної навчальної групи виконує домашню контрольну роботу за індивідуальним варіантом відповідно до порядкового номера цього студента за списком в навчальних журналах академгрупи. Максимальна оцінка роботи – 30 балів. Завдання та вимоги до виконання контрольної містяться в Методичних вказівках і завданнях для самостійної роботи студентів заочної форми навчання. https://kttidip.pnu.edu.ua/заочна-форма-3/		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
7. Політика навчальної дисципліни			
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами заочної форми обов'язкової домашньої письмової контрольної роботи, вимоги до якої визначені в Методичних вказівках і завданнях для самостійної роботи студентів заочної форми навчання – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри</i> https://kttidip.pnu.edu.ua/заочна-форма-3/			
<u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .			
<u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські зайняття курсу.			
8. Рекомендована література			
1. Історія держави і права України [Текст] : посіб. для підгот. до іспиту / Д. А. Шигаль.			

Харків : Право, 2017. - 249, [1] с. - Бібліогр.: с. 249-[250].

2. Історія держави і права України: практикум [Текст] : навч. посіб. для курсантів, студентів, слухачів ВНЗ МВС України / М. Ю. Бурдін [та ін.] ; [за ред. М. Ю. Бурдіна] ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків : Бровін О. В. [вид.], 2017. - 443 с.

3. Історія держави і права України: практикум [Текст] : навч. посіб. для курсантів, студентів, слухачів ВНЗ МВС України / М. Ю. Бурдін [та ін.] ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків : Бровін О. В. [вид.], 2017. - 443 с.

4. Історія держави і права України [Текст] : курс лекцій. - Київ : Фенікс, 2018. - 496 с.

5. Історія держави і права України. Курс лекцій / В.М. Щербатюк (кер. авт. кол.), П.П. Захарченко, О.В. Кузьминець та ін.; за ред. В.М. Щербатюка. – К.: Видавництво «Фенікс», 2018. – 496 с.

6. Методичні вказівки для проведення семінарських занять для студентів заочної форми навчання з навчальної дисципліни «Історія держави і права України» (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»

7. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів заочної форми навчання з навчальної дисципліни «Історія держави і права України» (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»

<https://kttidip.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/>.

Викладач

Присташ Л.Т.